

**ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิงของ
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี**
International Publications and Cited References of the Faculty of Medicine
Ramathibodi Hospital

ธนารีย์ บัวเผื่อน^{1*}, มุกดาลักษณ์ บุญทรง², ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์³
Thanaree Buaphuean^{1*}, Mookdaluk Boonthrong², Pratak Oprasertsawat³

บทคัดย่อ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันการแพทย์ชั้นนำในระดับสากลและเป็นประตูสู่สองทางด้านสุขภาพของประเทศ ซึ่งต้องดำเนินงานใน 3 พันธกิจหลัก ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการสุขภาพ โดยเน้นการวิจัยเพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่และจำเป็นจะต้องเป็นผลงานวิจัยที่มีคุณภาพได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิง ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลงานวิจัยของคณะฯ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิง จากฐานข้อมูล Scopus โดยทำการศึกษาย้อนหลัง 3 ปีในช่วงปี พ.ศ.2555 – 2557 พบว่าจากผลงานวิจัยทั้งหมด 782 เรื่อง มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง 449 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 57.4 ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง และมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 18.4, 10.1, 5.0, 6.5 และ 17.4 ตามลำดับ และเมื่อทำการจัดกลุ่มเปรียบเทียบตามภาควิชาต่างๆ พบว่า ภาควิชาฯ ที่มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 57.4 ได้แก่ ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 70.6 ภาควิชาสูติศาสตร์ – นรีเวชวิทยา คิดเป็นร้อยละ 64.5 ภาควิชาพยาธิวิทยา คิดเป็นร้อยละ 63.3 ภาควิชาอายุรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 62.3 และภาควิชาจักษุวิทยา คิดเป็นร้อยละ 59.1 และเมื่อวิเคราะห์ถึงผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงตามระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรคพบว่า ผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคมะเร็งได้รับการอ้างอิง ร้อยละ 13.1 ระบบต่อมไร้ท่อ ร้อยละ 11.8 โรคเลือดธาลัสซีเมียและฮีโมฟีเลีย ร้อยละ 9.6 โรคติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ ร้อยละ 8.5 และเป็นโรคหายาก ร้อยละ 7.6 เป็นต้น

ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยของคณะฯ ให้ได้รับการอ้างอิงเพิ่มขึ้นนั้นจำเป็นต้องให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานระหว่างภาควิชา จากภาควิชาที่มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงสูงร่วมกับการทำงานเชิงรุกให้มีการวิจัยมุ่งเป้าเฉพาะโรคที่อาจารย์ของคณะฯ มีความเชี่ยวชาญชำนาญเฉพาะทางโดยเฉพาะกลุ่มโรคมะเร็ง โรคของระบบต่อมไร้ท่อ โรคเลือดธาลัสซีเมียและฮีโมฟีเลีย โรคติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ และโรคหายาก ก็จะทำให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ต่อไป

คำสำคัญ: ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ การอ้างอิง คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

^{1*} เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป หน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

² หัวหน้าหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย หน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

³ รองคณบดีฝ่ายวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University has a vision to be a leading faculty at the international level and also the guiding light for the health of the country. The objective of this study was to analyze the cited references of the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital by using SCOPUS database for data collection and analysis

This study was conducted at the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital between 2012-2014. There were a total of 782 international publications and 449 references were cited which was 57.4%. The references were cited 1,2,3,4 and ≥ 5 times at 18.4%, 10.1%, 5.0%, 6.5% and 17.4%, respectively.

Comparing cited references from various department of the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, the research that the department which had cited references above the mean of the Faculty were Community Medicine 70.6%, Obstetrics and Gynecology 64.5%, Pathology 63.3%, Medicine 62.3% and EYE 59.1%. When analyzed organ affected and causes of diseases, the research found that cited references were in group of Malignancy 13.1%, Endocrine 11.8%, Thalassemia and Hemophilia 9.6%, HIV and AIDs 8.5% and Rare diseases 7.6%.

A way to improve high quality research with cited references, is lessons learned from the department that had high cited references. In addition, the research done at the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital should be focused on the strength of the faculty staff such as Malignancy, Endocrine disorder, Thalassemia, Hemophilia, HIV and AIDs and rare diseases. The target and vision of the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital should be reached accordingly.

Keywords: International Publication, Citation, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital

หลักการและเหตุผล

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันการแพทย์ชั้นนำในระดับสากลและเป็นประทีปส่องทางด้านสุขภาพของประเทศ มีการดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการวิจัยและบัณฑิตศึกษา โดยได้จัดให้มีการดำเนินงานใน 3 พันธกิจหลัก ได้แก่ ด้านการวิจัย ด้านการศึกษา และด้านการบริการสุขภาพ โดยเน้นการวิจัยเพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบของการบูรณาการกับการศึกษาและการบริการสุขภาพ สร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศที่ใช้ผลงานวิจัยของคณะฯ ในการสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริการสุขภาพแต่อย่างไรก็ตาม การที่คณะฯ จะมีความเป็นเลิศด้านการวิจัยนั้นมิหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และปัจจัยที่สำคัญหนึ่งได้แก่ การที่ผลงานวิจัยของคณะฯ ได้รับการอ้างอิงซึ่งหมายถึงงานวิจัยชิ้นนั้นๆ มีความสำคัญ มีความน่าสนใจ และมีความน่าเชื่อถือที่จะนำผลงานวิจัยนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยหรือใช้ในการทำนโยบายสร้างเสริมสุขภาพก็จะเป็นการเพิ่มภาพลักษณ์องค์กรให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้างและตัวชี้วัดด้านการอ้างอิงนี้ใช้ในการจัดทำลำดับมหาวิทยาลัยโลกด้วย²

ดังนั้น การที่คณะฯ จะมีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงเพิ่มขึ้นนั้นจำเป็นจะต้องทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของการได้มาซึ่งการอ้างอิง ได้แก่ ภาควิชาที่มีอาจารย์ที่มีศักยภาพสูงด้านการวิจัยและระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรคที่อาจารย์ของคณะฯ มีความเชี่ยวชาญในการดูแลรักษา รวมทั้งโรคหายากที่ผู้ป่วยมักจะเข้ารับการรักษา เนื่องจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นโรงพยาบาลที่ให้การดูแลรักษาในระดับเหนือกว่าตติยภูมิ แต่ในปัจจุบันข้อมูลเหล่านี้ยังไม่มีจัดการอย่างเป็นระบบ

ทำให้คณะฯ ยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนในการที่จะนำข้อมูลไปพัฒนาพันธกิจวิจัยเชิงรุกและบูรณาการให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและใช้เป็นแหล่งอ้างอิงที่จะทำให้คณะฯ สามารถบรรลุมิติวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้อย่างมีแผนงานและขั้นตอน อย่างมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ได้ประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิงของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงของคณะฯ และภาควิชาต่างๆ ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 - 2557
2. ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงตามระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรคของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 – 2557

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 – 2557 ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยข้อมูลผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติที่ได้รับการอ้างอิงได้มาจากหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการ และนวัตกรรม ที่ทำหน้าที่บริหารข้อมูลในส่วนนี้ โดยผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและการที่ได้รับการอ้างอิงนั้นได้มาจากฐานข้อมูล SCOPUS โดยใช้คำค้นว่า Ramathibodi Hospital จากนั้นนำบทคัดย่อของงานวิจัยทั้งหมดมาจัดกลุ่มตามภาควิชาต่างๆ ของคณะฯ และตาม ICD-10-TM (International Classification of Diseases-10-Thai Modification)¹ ตามระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุ

ของโรคเฉพาะผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงและจัดกลุ่มผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงเป็น 6 กลุ่ม ตามจำนวนครั้งของการอ้างอิงของผลงานวิจัยนั้นๆ เป็นการอ้างอิง 0 ครั้ง 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง และมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง รวมทั้งจัดกลุ่มตามปี พ.ศ. 2555, 2556, 2557 และผลงานวิจัยรวมทั้ง 3 ปี โดยแสดงในรูปแบบของจำนวนและร้อยละเพื่อการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มต่างๆ ตามที่ได้จัดไว้

ผลการศึกษา

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 – 2557 มีผลงาน วิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิงตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 – 2557 ดังนี้ ในปี พ.ศ.2555 มีผลงานวิจัยทั้งหมด 263 เรื่อง และได้รับการอ้างอิง 0 ครั้ง จำนวน 76 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.9 ได้รับการอ้างอิง 1 ครั้ง จำนวน 44 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.7 ได้รับการอ้างอิง 2 ครั้ง จำนวน 28 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.6 ได้รับการอ้างอิง 3 ครั้ง จำนวน 16 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.1 ได้รับการอ้างอิง 4 ครั้ง จำนวน 23 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.8 และได้รับการอ้างอิงมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง จำนวน 76 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.9 ในปี พ.ศ.2556 มีผลงานวิจัยทั้งหมด 248 เรื่อง และได้รับการอ้างอิง 0 ครั้ง จำนวน 86 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 34.7 ได้รับการอ้างอิง 1 ครั้ง จำนวน 44 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.8 และได้รับการอ้างอิง 2 ครั้ง จำนวน 35 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.1 ได้รับการอ้างอิง 3 ครั้ง จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.0 ได้รับการอ้างอิง 4 ครั้ง จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.0 และได้รับการอ้างอิงมากกว่าหรือเท่ากับ 5 จำนวน 53 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.4 ในปี พ.ศ.2557 มีผลงานวิจัยทั้งหมด 271 เรื่อง และได้รับการอ้างอิง 0 ครั้ง จำนวน 171 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 63.1 ได้รับการอ้างอิง 1 ครั้ง จำนวน 56 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.7 ได้รับการอ้างอิง 2 ครั้ง

จำนวน 16 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.9 ได้รับการอ้างอิง 3 ครั้ง จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 3.0 ได้รับการอ้างอิง 4 ครั้ง จำนวน 13 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.8 และได้รับการอ้างอิงมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.6

เมื่อรวมผลงานวิจัยทั้งหมด 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2557 พบว่ามีผลงานวิจัยทั้งหมด 782 เรื่อง ไม่ได้รับการอ้างอิงจำนวน 333 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 42.6 ได้รับการอ้างอิง 1 ครั้ง จำนวน 144 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.4 ได้รับการอ้างอิง 2 ครั้ง จำนวน 79 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.1 ได้รับการอ้างอิง 3 ครั้ง จำนวน 39 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.0 ได้รับการอ้างอิง 4 ครั้ง จำนวน 51 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.5 และได้รับการอ้างอิงมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง จำนวน 136 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.4 (ดูตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละภาควิชาของคณะฯ ที่เกี่ยวกับผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิงโดยเป็นผลงานวิจัยรวมทั้ง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 – 2557 พบว่า ภาควิชากุมารเวชศาสตร์มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงคิดเป็นร้อยละ 57.4 ภาควิชาจักษุวิทยา คิดเป็นร้อยละ 59.1 ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.0 ภาควิชาพยาธิวิทยา คิดเป็นร้อยละ 63.3 ภาควิหารังสีวิทยา คิดเป็นร้อยละ 52.2 ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คิดเป็นร้อยละ 40.0 ภาควิชาเวชศาสตร์ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.3 ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 57.1 ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 70.6 ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟูไม่มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง ภาควิชาศัลยศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 38.1 ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คิดเป็นร้อยละ 64.5 ภาควิชาโสต ศอ นาสิก คิดเป็นร้อยละ 22.2 ภาควิชาออร์โธปิดิกส์ คิดเป็นร้อยละ 53.3 ภาควิชาอายุรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 62.3 และเมื่อพิจารณาผลงานวิจัยรวมทั้ง 3 ปี ของคณะฯ จาก

ทุกภาควิชาพบว่าคณะฯ มีผลงานวิจัยที่ได้รับการ
อ้างอิงเฉลี่ยที่ร้อยละ 57.4 (ดูตารางที่ 2)

ในส่วนที่เกี่ยวกับผลงานวิจัยที่ได้รับการ
อ้างอิงตามระบบบอริวาระที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรค
โดยเป็นผลงานวิจัยรวมทั้ง 3 ปี ในระหว่างปี พ.ศ.2555
– 2557 พบว่าโรคเลือดธาลัสซีเมีย/ฮีโมฟีเลีย คิดเป็น
ร้อยละ 9 ต่อมไร้ท่อ คิดเป็นร้อยละ 11.8 จิตประสาท
คิดเป็นร้อยละ 1.3 สมอง คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตา
คิดเป็นร้อยละ 2.7 หูดขี้หมู คิดเป็นร้อยละ 0.5 หัวใจ

และหลอดเลือด คิดเป็นร้อยละ 5.1 การหายใจและ
ปอด คิดเป็นร้อยละ 7.4 ทางเดินอาหาร คิดเป็นร้อยละ
2.9 ผิวหนัง คิดเป็นร้อยละ 3.1 กระดูกและกล้ามเนื้อ
คิดเป็นร้อยละ 2.7 ทางเดินปัสสาวะและไต คิดเป็น
ร้อยละ 6.2 โรคมะเร็ง คิดเป็นร้อยละ 13.1 โรคติดเชื้อ
เอชไอวีและเอดส์ คิดเป็นร้อยละ 8.5 โรคหายาก
คิดเป็นร้อยละ 7.6 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 12.0
(ดูตารางที่ 3)

1

**ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและ
ได้รับการอ้างอิงของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 –
2557**

ผลงานวิจัยที่ ได้รับการอ้างอิง (ครั้ง)	2555		2556		2557		2555-2557	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0	76	28.9	86	34.7	171	63.1	333	42.6
1	44	16.7	44	17.8	56	20.7	144	18.4
2	28	10.6	35	14.1	16	5.9	79	10.1
3	16	6.1	15	6.0	8	2.9	39	5.0
4	23	8.8	15	6.0	13	4.8	51	6.5
≥ 5	76	28.9	53	21.4	7	2.6	136	17.4
รวม	263	100	248	100	271	100	782	100

**ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานวิจัยของภาควิชาต่างๆ ที่ได้รับการตีพิมพ์
ในระดับนานาชาติและได้รับการอ้างอิงของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 – 2557**

ผลงานวิจัยที่ ได้รับการอ้างอิง (ครั้ง)	2555			2556			2557			2555-2557			ลำดับ ที่
	ทั้ง หมด	อ้างอิง	%	ทั้ง หมด	อ้างอิง	%	ทั้ง หมด	อ้างอิง	%	ทั้ง หมด	อ้างอิง	%	
กุมารเวชศาสตร์	32	18	56.3	49	35	71.4	34	13	38.2	115	66	57.4	6
จักษุวิทยา	7	3	42.9	9	9	100.0	6	1	16.7	22	13	59.1	5
จิตเวชศาสตร์	6	4	66.7	3	0	0	11	2	18.2	20	6	30.0	13
พยาธิวิทยา	31	25	80.7	22	15	68.2	26	10	38.5	79	50	63.3	3
รังสีวิทยา	19	13	68.4	25	14	56.0	25	9	36.0	69	36	52.2	9
วิสัญญีวิทยา	2	2	100.0	2	1	50.0	11	3	27.3	15	6	40.0	10

ผลงานวิจัยที่ ได้รับการอ้างอิง (ครั้ง)	2555			2556			2557			2555-2557			ลำดับ ที่
	ทั้งหมด	อ้างอิง	%	ทั้งหมด	อ้างอิง	%	ทั้งหมด	อ้างอิง	%	ทั้งหมด	อ้างอิง	%	
เวชศาสตร์ ครอบครัว	2	1	50.0	1	0	0	3	1	33.3	6	2	33.3	12
เวชศาสตร์ฉุกเฉิน	3	3	100.0	2	1	50.0	2	0	0.0	7	4	57.1	7
เวชศาสตร์ชุมชน	6	5	83.3	5	3	60.0	6	4	66.7	17	12	70.6	1
เวชศาสตร์ฟื้นฟู	0	0	0.0	0	0	0	1	0	0.0	1	0	0.0	15
ศัลยกรรม	13	7	53.9	19	7	36.8	10	2	20.0	42	16	38.1	11
สูติศาสตร์-นรีเวช วิทยา	11	8	72.7	12	9	75.0	8	3	37.5	31	20	64.5	2
โสต ศอ นาสิก	4	2	50.0	5	0	0	0	0	0.0	9	2	22.2	14
ออร์โธปิดิกส์	6	4	66.7	3	2	66.7	6	2	66.7	15	8	53.3	8
อายุรศาสตร์	121	92	76.0	91	66	72.5	122	50	41.0	334	208	62.3	4
รวม	263	187	71.1	248	162	65.3	271	100	36.90	782	449	57.4	

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติและ
ได้รับอ้างอิงตามระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรค ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 –
2557

ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงตามระบบ อวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรค (จำนวนและร้อยละ)	2555		2556		2557		2555-2557		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
โรคเลือดจางธาลัสซีเมียและฮีโมฟีเลีย	16	8.5	15	9.3	12	12.0	43	9.5	4
ต่อมไทรอยด์	21	11.2	18	11.1	14	14.0	53	11.8	3
จิตประสาท	3	1.6	1	0.6	2	2.0	6	1.3	15
สมอง	10	5.3	11	6.8	4	4.0	25	5.6	9
ตา	2	1.1	9	5.5	1	1.0	12	2.7	14
หู คอ จมูก	2	1.1	0	0.0	0	0	2	0.5	16
หัวใจและหลอดเลือด	7	3.8	13	8.0	3	3.0	23	5.1	10
การหายใจและปอด	11	5.9	10	6.2	12	12.0	33	7.4	7
ทางเดินอาหาร	5	2.7	7	4.3	1	1.0	13	2.9	12
ผิวหนัง	8	4.3	3	1.9	3	3.0	14	3.1	11
กระดูกและกล้ามเนื้อ	4	2.1	6	3.7	2	2.0	12	2.7	13
ทางเดินปัสสาวะและไต	13	7.0	9	5.6	6	6.0	28	6.2	8
โรคมะเร็ง	27	14.4	19	11.7	13	13.0	59	13.1	1
โรคติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์	17	9.1	12	7.4	9	9.0	38	8.5	5
โรคหายาก	15	8.0	11	6.8	8	8.0	34	7.6	6

ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงตามระบบ อวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรค (จำนวนและร้อยละ)	2555		2556		2557		2555-2557		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
อื่นๆ	26	13.9	18	11.1	10	10.0	54	12.0	2
รวม	187	100	162	100	100	100	449	100	

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีแนวคิดในการพัฒนางานวิจัยของคณะฯ เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้และนำไปใช้นำสังคมด้านสาธารณสุข แต่จะเป็นเช่นนั้นได้คณะฯ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีคุณภาพสูงและได้รับการอ้างอิงเพื่อเป็นการสร้างความรับรู้ให้กับสังคมภายนอกที่แสดงให้เห็นภาพลักษณ์การเป็นสถาบันทางการแพทย์ชั้นนำในระดับสากล ซึ่งการแสดงให้เห็นผลงานวิจัยที่มีคุณภาพนั้น ดัชนีชี้วัดสำคัญได้แก่ การที่มีผลงานวิจัยนั้นๆ ได้รับการอ้างอิงและเมื่อทำการวิเคราะห์ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงของคณะฯ พบว่าค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 57.4 ของผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงทั้งหมด แต่เมื่อจัดกลุ่มแยกเป็นรายปีพบว่าผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงจากปี พ.ศ.2557 ย้อนหลังไปที่ปี พ.ศ.2555 มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 71.1 ในระหว่างปี พ.ศ.2555 ไปเป็นร้อยละ 36.9 ในปี พ.ศ.2557 และเมื่อวิเคราะห์ในส่วนของภาควิชาต่างๆ พบว่าผลงานวิจัยของภาควิชาต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมากจากร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 70.6 โดยมีภาควิชาที่มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคณะฯ ระหว่างปี 2555 - 2557 ได้แก่ ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน พบร้อยละ 70.6 ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ร้อยละ 64.5 ภาควิชาพยาธิวิทยา ร้อยละ 63.3 ภาควิชาอายุรศาสตร์ ร้อยละ 62.3 และภาควิชาจักษุวิทยา ร้อยละ 59.1 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของผลงานวิจัยของภาควิชาต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสามารถนำมาเป็นแบบอย่างให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบแก่ภาควิชาอื่นๆ ใน

แนวทางการปฏิบัติให้ผลงานวิจัยของภาควิชาให้ได้รับการอ้างอิงเพิ่มขึ้นในลักษณะของการทำงานเชิงรุก ลำดับความสำคัญของปัญหาวิจัย กำหนดเป้าหมายของงานวิจัยที่ชัดเจน และความเป็นไปได้ของการทำงานวิจัยทั้งทางด้านเทคนิคและทุนวิจัย รวมทั้งเน้นการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณก็น่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยของคณะฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของคณะฯ ที่ได้ตั้งไว้

ในการพัฒนางานวิจัยให้ได้คุณภาพและได้รับการอ้างอิงนั้น พบว่ามีปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือคณะฯ จะต้องทราบว่าอาจารย์ของคณะฯ มีจุดแข็งในด้านไหนหรือมีความชำนาญและเชี่ยวชาญในการดูแลรักษาโรคอะไร เพราะจะมีผลอย่างมากถ้าอาจารย์ของคณะฯ มีความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะทางก็จะมีจำนวนผู้ป่วยมากพอที่จะเป็นตัวอย่งในงานวิจัยก็จะทำให้ได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือรวมทั้งได้ผลงานวิจัยในช่วงเวลาที่โรคนั้นๆ อยู่ในความสนใจของสังคมนักวิจัยในขณะนั้น และจากการวิเคราะห์ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงตามระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรคนั้นพบว่าคณะฯ มีจุดแข็งเกี่ยวกับผลงานวิจัยเฉพาะด้านที่อาจารย์ของคณะฯ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางได้แก่ ผลงานวิจัยด้านโรคมะเร็ง พบร้อยละ 13.1 ด้านระบบต่อมไร้ท่อ พบร้อยละ 11.8 ด้านโรคเลือดธาลัสซีเมียและฮีโมฟีเลีย พบร้อยละ 9.5 ด้านโรคติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ พบร้อยละ 8.5 ด้านโรคหายากต่างๆ พบร้อยละ 7.6 และด้านโรคเกี่ยวกับการ

หายใจและปอด พบร้อยละ 7.4 ซึ่งจะเห็นได้ว่าในหลายระบบอวัยวะที่เกิดโรคและโรคดังกล่าวข้างต้น อาจารย์ในภาควิชาต่างๆ ของคณะฯ ถ้ามีการบูรณาการร่วมกันในการทำวิจัยก็ยังมีช่องทางการทำวิจัยที่หลากหลายโดยอาศัยการมีส่วนร่วมทำงานวิจัยเป็นทีมกับอาจารย์อาวุโสที่มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องก็จะทำให้ผลงานวิจัยของคณะฯ มีคุณภาพสูงขึ้นเพราะคณะฯ มีความพร้อมในการสนับสนุนด้านอื่นๆ ร่วมด้วยที่ชัดเจนในการสนับสนุนการดำเนินการด้านวิจัยให้เกิดงานวิจัยเชิงรุกในลักษณะของการมุ่งเป้าเฉพาะโรคที่อยู่ในความสนใจที่อาจารย์มีความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะทางก็จะทำให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ต่อไป

บทสรุปและประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติของคณะฯ จะยังคงต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ 0.5 เรื่องต่อคนต่อปี ซึ่งคณะฯ ทำได้ที่ 0.4 เรื่องต่อคนต่อปี และเมื่อทำการวิเคราะห์ถึงจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงของคณะฯ โดยทำการรวบรวมผลงานวิจัย 3 ปี ย้อนหลัง ในระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2557 ที่มีทั้งหมด 782 เรื่อง พบว่ามีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง 449 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 57.4 แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี มีแนวโน้มการอ้างอิงระหว่างปี 2555, 2556 และ 2557 ลงลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 71.1, 65.3 และ 36.9 ซึ่งต้องมีการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยต่อไป แต่อย่างไรก็ตามมีผลงานวิจัยของคณะฯ มากกว่าครึ่งหนึ่งได้รับการอ้างอิงซึ่งการถูกอ้างอิงนั้นก็พอที่จะประมาณได้ว่า ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงนั้นมีคุณภาพระดับหนึ่ง เพราะการอ้างอิงถือว่าเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพของผลงานวิจัยตัวหนึ่ง และในส่วนของภาควิชาที่มีผลงานวิจัยที่มีการอ้างอิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคณะฯ ได้แก่ ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน สุนัขศาสตร์-นรีเวชวิทยา พยาธิวิทยา อายุรศาสตร์ และจักษุวิทยา นั้น

ก็น่าจะเป็นแบบอย่างให้ภาควิชาอื่นๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางปฏิบัติที่ได้มาซึ่งผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและได้รับการอ้างอิง และอีกปัจจัยหนึ่งได้จากการวิเคราะห์ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงตามระบบอวัยวะที่เกิดโรคหรือสาเหตุของโรคที่สำคัญได้แก่ โรคมะเร็ง โรคระบบต่อมไร้ท่อ โรคเลือดธาลัสซีเมียและฮีโมฟีเลีย โรคติดเชื้อเอชไอวีและเอดส์ และโรคหายาก เป็นต้น ทำให้คณะฯ สามารถสนับสนุนให้เกิดผลงานวิจัยมุ่งเป้าเฉพาะโรคที่อาจารย์ของคณะฯ มีความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะทางก็จะได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพราะคณะฯ เป็นสถาบันการแพทย์ที่ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในระดับเหนือกว่าตติยภูมิก็จะมีผู้ป่วยส่งต่อจำนวนมากพอให้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือร่วมกับความพร้อมในการสนับสนุนการวิจัยเชิงรุกในลักษณะของการบูรณาการก็จะทำให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. คณะฯ จะต้องดำเนินการวิจัยเชิงรุกให้เกิด Knowledge Management และ Community of Practice ในพันธกิจด้านวิจัยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาควิชาต่างๆ ให้เห็นเป็นแบบอย่างของภาควิชาที่มีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยในแนวทางการดำเนินการด้านวิจัย รวมทั้งการบูรณาการการทำงานวิจัยร่วมกันในลักษณะของสหสาขาวิชาและสหวิทยาการ ซึ่งจะเป็นแนวทางการวิจัยที่มีแนวโน้มการดำเนินการมากขึ้นในปัจจุบัน

2. คณะฯ จะต้องสนับสนุนทีมวิจัยให้ทำงานวิจัยมุ่งเป้าเฉพาะโรคที่อาจารย์ของคณะฯ มีความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ให้สามารถทำงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่องและมีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

3. คณะฯ จะต้องจัดให้มีเตียงรับผู้ป่วยเฉพาะโรคสำหรับการทำงานวิจัยอย่างพอเพียงในรูปแบบของศูนย์วิจัยทางคลินิก เพื่อให้ผู้เข้าร่วมวิจัยมีความพึงพอใจพร้อมที่จะร่วมในงานวิจัยในจำนวนที่มากเพียงพอและอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือและได้รับการอ้างอิงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยมหิดล. คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี. ข้อตกลงการปฏิบัติงาน
(PA : Performance Agreement) ระหว่าง
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
กับ มหาวิทยาลัยมหิดล ปี พ.ศ. 2555-
2557. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

Times Higher Education (THE) World University
Rankings. [Online]. (สืบค้นเมื่อวันที่ 21
ตุลาคม 2558) จาก <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/Ministry of Public Health, Bureau of Policy and Strategy, Office of the Permanent Secretary, Thailand. International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems. Tenth revision Thai modification ICD-10-TM, Volumes 5, Standard coding guidelines. กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.>